

Från monokultur till permakultur

Varje vecka under sommarhalvåret drabbas våra öron av bullret från avgasstinkande fyrhjuliga monster som rullar fram och tillbaka över gräsmattor i villaträdgårdar och på kommunernas gräsytor. Motorgräsklippare! Ett sentida påfund. Våra förfäder skulle ha skakat på huvudet om de såg oss. Gräsmattor! Vilket slöseri med värdefull mark! Förr i tiden användes varenda ledig markplätt för odling. Så även i städerna. De kallades där ”kålgårdar”, men där odlades inte bara kål utan även exempelvis vitlök, purjolök, gräslök, morötter och palsternacka. Begreppet ”**permakultur**” lanserades 1974 av australiensarna Bill Mollison och David Holmgren som en strategi för att m.h.a. de sista kvarvarande resterna av ursprunglig skog motverka ökenspridningen som då hotade jordbruket. Huvudtanken med **permakultur** är att bli självförsörjande genom att träd, buskar, örter och smådjur (exempelvis höns), samverkar och drar fördel av varandra. Träden skapar ett för de flesta lägre växter gynnsamt mikroklimat genom att de mildrar effekterna av kraftiga regn, stark sol och vind samt höjer luftfuktigheten när lövverket avdunstar en del av sitt vatteninnehåll. Perenna och självsående växter används så mycket som möjligt och man planterar fruktträd, vinbärsbuskar och örter tillsammans och utnyttjar därmed växternas olika höjder. En annan viktig ingrediens är dammen, ett annat sätt att påverka mikroklimatet positivt och ge livsrum för t.ex. fiskar, salamandrar, insekter och grodor. Om några år är den billiga oljans tidevarv över och jordens naturresurser såsom fosfor (till konstgödsel) förbrukade. Då kan vi glömma nyzeeländska äpplen, kinesiskt ris och argentinskt kött. Skall vi överleva i en framtid utan detta så måste vi åter börja producera mat lokalt. I Håga by, en ekoby utanför Uppsala, har man påbörjat processen mot ett självförsörjande samhälle m.h.a. **permakultur** och utan beroende av fossil energi. Det är hög tid att vi Håbo- och Upplands-Brobor påbörjar samma resa.

Håkan Nihlman

Ordförande Håbo Naturskyddsförening